

Notat om tilråding av vedtak om kontrollområdeforskrift

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Avdelingsdirektør Elisabeth Wilmann

Dato: 25. november 2020

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2020/218772

VEDTAK OM FASTSETTELSE AV FORSKRIFT

-om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner, Rogaland.

Innholdet i forslaget til forskrift

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd foreslår å opprette et kontrollområde for ILA i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner, Rogaland, for å bekjempe utbrudd av ILA i Stavanger kommune.

Formålet med forskriften som foreslås er å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen ILA hos fisk etter utbrudd av sykdommen i forskriftens virkeområde, se nærmere avgrensning av virkeområdet i § 2.

Forskriften legger restriksjoner på aktivitet i området for å hindre videre smittespredning. I bekjempelsessonen innføres det forbud mot å sette ut akvakulturdyr. I tillegg innføres det tiltak rettet mot akvakulturanlegg med laksefisk, slakterier og for transport. Mattilsynet vil i tillegg kunne treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet som kan innebære fare for smitteoverføring.

I kontrollområdets overvåkingssone stilles det krav om oversending av lister til Mattilsynet som viser daglig dødelighet av fisk på merdnivå, samt månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Mattilsynet vil også i overvåkingssonen kunne treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet som kan innebære smitteoverføring.

Mattilsynet kan vedta at bekjempelsessonen skal oppheves når vilkårene for det etter forskriftens § 13 er oppfylt. Forskriften oppheves automatisk to år etter fastsettelse av forskrift som opphever bekjempelsessonen, jfr. forskriftens § 18 tredje ledd.

Bakgrunn

Fiskehelsetjenesten varslet Mattilsynet 9. november 2020 om mistanke om ILA på sjølokalitet 12003 Rossholmen N i Stavanger kommune, Rogaland. Rogaland Fjordbruk AS og Ewos Innovation AS driver lokaliteten. Mistanken er basert på resultatet av PCR og histopatologi gjennomført ved FishVet Group AS etter prøvetaking av fisk ved lokaliteten.

For å forhindre eventuell smittespredning ble lokalitet Rossholmen N pålagt restriksjoner med virkning fra 9. november 2020, blant annet med forbud mot flytting av fisk uten særskilt tillatelse.

Mattilsynet stadfestet ILA-diagnosen torsdag 19.november 2020 på bakgrunn av obduksjonsfunn og analyseresultater fra Veterinærinstituttet.

Lokalitet Rossholmen N ligger i nærheten av to eksisterende kontrollområder for ILA. Dette er kontrollområde for ILA i Stavanger, Hjelmeland, Tysvær, Suldal og Vindafjord kommuner¹ i nordøstlig retning, og kontrollområde for ILA i Gjesdal, Sandnes og Strand kommuner² i sørøstlig retning. For å bekjempe utbruddet ved lokalitet Rossholmen N, har Mattilsynet vurdert at det er mest hensiktsmessig å opprette et nytt kontrollområde i området.

Utbredelse av soner

Seksjon fiskehelse og fiskevelferd og region Sør og Vest har med bakgrunn i anvisninger i gjeldende beredskapsplan for ILA³, laget et forslag til kontrollområde. Mattilsynet foreslår å opprette en bekjempelsessone med utgangspunktet i lokaliteten Rossholmen N med en tilstøtende overvåkningssone.

Som grunnlag for bekjempelsessonens utstrekning fastslår beredskapsplan for ILA at den skal bygge på en vurdering av reell smitterisiko. Det skal legges avgjørende vekt på sykdomspåvisninger, dødelighet, forekomsten av ulike akvakulturvirksomheter i området, avstandsforhold og trafikk av ulike slag mellom disse, bruk av felles landbase eller utstyr, topografiske og hydrografiske forhold i området, og andre risikofaktorer som er blitt identifisert gjennom smittekartlegging eller epidemiologiske undersøkelser. Utstrekningen av en bekjempelsessone skal som hovedregel være mellom 5 og 10 kilometer fra smittet anlegg.

Lokalitet Rossholmen N ligger i et sykdomsbelastet område. Påvisningen ved lokalitet Rossholmen N er den fjerde påvisningen av ILA i området på ett år.

På bakgrunn av de nevnte momentene og lokale forhold mener seksjon fiskehelse og fiskevelferd og region Sør og Vest at lokalitetene 12003 Rossholmen N, 12007 Dale II, 33797 Hidlekjerringa, 24715 Langholmen bør inngå i bekjempelsessonen. Vi viser til at avstanden fra lokalitet Rossholmen N til lokalitet Dale II er ca. 2,0 km, mens avstanden til lokalitetene Hidlekjerringa og Langholmen er henholdsvis 6,7 og 8,7 km. Dette er avstander som naturlig og påregnelig vil medføre innlemmelse i bekjempelsessonen.

Overvåkingssonens utstrekning skal fastsettes på grunnlag av epidemiologiske forhold med vekt på mulig smittekontakt, transportveier, topografiske og hydrografiske forhold i området. Overvåkingssonen skal som hovedregel være mellom 10 og 20 km fra anlegg med påvist ILA. På bakgrunn av de nevnte momentene har vi vurdert at overvåkingssonen bør omfatte lokalitetene 45024 Lyregrunnen, 22596 Hesbygrunnen, 18275 Kjeringå, 13221 Nautvik, 10113 Kobbavika, 10110 Djupevik, 11972 Prestholmane, 11438 Lauplandsholmen, 38957 Låderskjera, 34817 Eime, 14136 Hestholmen Ø, 11971 Store Teistholmen Ø, 13220 Kalhag, 11957 Indre Slettavikneset, 17357 Rennaren og 13477 Mekjarvik.

Den foreslåtte overvåkningssonen vil i nordøstlig retning delvis overlape overvåkingssonen i kontrollområde for ILA i Stavanger, Hjelmeland, Tysvær, Suldal og Vindafjord kommuner. Det innebærer at lokalitetene 11972 Prestholmane, 10110 Djupevik, 18275 Kjeringå, 13221 Nautvik, 22596 Hesbygrunnen, 45024 Lyregrunnen vil inngå i både den eksisterende kontrollområdeforskriften i Stavanger kommune m.fl., og forskriften som foreslås opprettet. I

¹ [FOR-2019-11-27-1584](#)

² [FOR-2020-08-04-1611](#)

³ Mattilsynets faglige beredskapsplan for kontroll med utbrudd av infeksjøs lakseanemi (ILA).

sørøstlig retning vil den foreslåtte overvåkningssonen delvis overlape med kontrollområde for ILA i Gjesdal, Sandnes og Strand kommuner. Her vil lokalitetene 11971 Store Teistholmen Ø, 13220 Kalhag, 11957 Indre Slettavikneset bli omfattet av både den gjeldende kontrollområdeforskriften og den foreslåtte forskriften.

Mattilsynets ansvar ved utbrudd av alvorlige fiskesykdommer, slik som ILA, er å sørge for en tilstrekkelig og nødvendig bekjempelse av utbruddet for å sikre at sykdommen ikke etablerer seg eller spres videre. Det er derfor avgjørende at tiltak som anses hensiktsmessige og nødvendige for å bekjempe sykdommen iverksettes og gjennomføres. For at slike tiltak kan anses uforholdsmessige må det vises til at tiltakene er mer inngripende enn nødvendig for å hindre spredning av ILA. Vi kan ikke se at det er tilfellet i denne saken.

Bruk av mal for forskrift

For å sikre forutsigbarhet og mulighet for innspill til restriksjoner som settes ved midlertidige forskrifter om sykdomsbekjempelse, benytter Mattilsynet en mal for kontrollområdeforskrift. Malen som benyttes ved ILA har tidligere vært på regulær generell høring før den ble gjort gjeldende. Ved hvert nytt utbrudd vil Mattilsynet ta utgangspunkt i malen når lokal forskrift om ILA-bekjempelse skal vedtas. Ved behov for konkrete avvik fra malen, på grunn av forhold av betydning for smittebegrensning i det enkelte aktuelle tilfellet, vil dette bli særskilt opplyst og begrunnet ved fastsettelse og publisering av fastsatt forskrift.

For fastsettelsen av kontrollområdeforskriften for ILA i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner, Rogaland, vil seksjon fiskehelse og fiskevelferd gjøre særskilt oppmerksom på følgende endringer fra hørt forskriftsmal. Vi har vurdert at endringene ikke er i strid med Norges internasjonale forpliktelser, og i tråd med kravet til faglig forsvarlig sykdomshåndtering.

Forskriftens § 4 første ledd endres ved at Mattilsynet kan gjøre unntak fra forbudet om å sette ut akvakulturdyr, for utsett av rensefisk, se forskriftens § 4 første ledd andre setning. Bakgrunnen for endringen er at rensefisk ikke er mottakelig for ILA, i tillegg til at biologisk avlusning kan være et effektivt kontrolltiltak mot lus.

Forskriftens § 10 andre ledd andre setning endres fra at «Prøveuttak kan skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften» til at «Prøvetak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften». Vedlegg 2 til forskriften beskriver hvordan prøveuttak skal gjennomføres, og kravene er i tråd med Norges internasjonale forpliktelser.

Forskriftsmalens § 5 tredje ledd er ikke tatt med. Bakgrunnen er at helsekontroller og prøveuttak i bekjempelsessonen skal gjennomføres av Mattilsynet og ikke av privat fiskehelsetjeneste. Dette følger av internasjonale forpliktelser Norge har påtatt seg gjennom EØS-avtalen. Vi mener derfor det er riktig at kravet, slik det fremgår av § 5 tredje ledd i malen til kontrollområdeforskrift, ikke tas med ved fastsettelsen av denne kontrollområdeforskriften. Mattilsynet arbeider med å oppheve kravet i gjeldende kontrollområdeforskrifter for ILA.

Høring

Kontrollområdeforskrifter, og endringer av fastsatte forskrifter, i forbindelse med utbrudd av ILA må etableres raskt for å sikre at effektive smittebegrensende tiltak umiddelbart iverksettes. Med denne bakgrunn har Mattilsynets administrerende direktør besluttet at Mattilsynet kan unnta forskriften fra krav til høring med tre måneders (minimum seks ukers) frist for innspill jfr. forvaltningslovens § 37 fjerde ledd bokstav b og instruks om utredning av statlige tiltak punkt 1-4.

Forskriften som foreslås blir fastsatt uten at forslag til forskrift og utbredelsen av sonene har vært sendt ut til berørte aktører til uttalelse. Berørte parter som ser behov for endring av kontrollområdeforskriften etter at den er fastsatt, kan gi innspill til Mattilsynet. Innspillene vil bli

vurdert og fulgt opp. Dersom Mattilsynet ser at det vil være nødvendig eller hensiktsmessig og forholdsmessig, kan det gjøres tilpasninger og endringer i den fastsatte kontrollområdeforskriften.

Beslutning om unnlatt høring er gitt av administrerende direktør i Mattilsynet, slik utredningsinstruksen krever ved fravikelse fra kravene i instruksen, se journalpost 1 i saksnummer 2020/218772.

Tilråding

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner fastsettes.

Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner, Rogaland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 25. november 2020 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr § 36.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å forebygge, begrense og bekjempe sykdommen infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr innenfor forskriftens virkeområde.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder opprettelse av kontrollområde bestående av bekjempelsessone og overvåkingssone i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner i Rogaland.

Bekjempelsessonen opprettes omkring lokaliteten 12003 Rossholmen N i Stavanger kommune. Bekjempelsessonen omfatter lokalitetene 12003 Rossholmen N, 12007 Dale II, 33797 Hidlekjerringa og 24715 Langholmen, og avgrenses:

- Fra nordvest i Mastrafjorden med en rett linje fra Kodavågen (5,655161; 59,090931) til Hellandsvågen (5,666898; 59,099271).
- Fra sørvest med en rett linje fra Åmøybrua (5,687786; 59,047924) til et punkt øst på Sokn (5,678637; 59,052404); videre med en rett linje i Askjesundet fra Golhaug (5,676079; 59,056841) til Haraldhaugen (5,677175; 59,062181) på Mosterøy.
- Fra nord i Hanasandsundet med en rett linje fra Hanasand på Rennesøy (5,774145; 59,113209) til et punkt vest på Talgje (5,794895; 59,116816).
- Fra øst i Fognafjorden med en rett linje fra et punkt sør på Talgje (5,858433; 59,103271) til Lemenviga (5,892224; 59,085863).
- Fra sør i Hidlefjorden med en rett linje fra Fuglaneset øst på Åmøy (5,776162; 59,048599) til Grimshammar (5,897453; 59,064521) i Strand.

Overvåkningssonen omfatter lokalitetene 45024 Lyregrunnen, 22596 Hesbygrunnen, 18275 Kjeringå, 13221 Nautvik, 10113 Kobbavika, 10110 Djupevik, 11972 Prestholmene, 11438 Lauplandsholmen, 38957 Låderskjera, 34817 Eime, 14136 Hestholmen Ø, 11971 Store Teistholmen Ø, 13220 Kalhag, 11957 Indre Slettavikneset, 17357 Rennaren og 13477 Mekjarvik, og avgrenses:

- Fra vest med en rett linje fra sørspissen av Vestre Bokn (5,444345; 59,161205) til et punkt nord på Kvitsøy (5,421003; 59,073993); videre i Kvitsøyfjorden med en rett linje fra et punkt sør på Kvitsøy (5,416433; 59,056921) til Tungeneset (5,575629; 59,032883) i Randaberg.
- Fra sørvest i Gandsfjorden med en rett linje fra Ramsvig (5,762236; 58,956874) til Uskaklubben vest på Uskjo (5,807211; 58,954177); videre i Uskasundet med en rett linje fra Sluppen (5,839546; 58,952238) til et punkt på fastlandet (5,847972; 58,951733).
- Fra sørøst i Høgsfjorden med en rett linje fra Hamar (5,963254; 58,944822) til Bergsviga (5,998848; 58,960168).
- Fra øst i Fognafjorden med en rett linje fra Lemenviga (5,892224; 59,085863) til Sigmundstadneset (6,032117; 59,158093); videre i Fistefjorden med en rett linje til et punkt sør på Halsnøy (5,974101; 59,182501).
- Fra nord med en rett linje fra Øksnes nord på Halsnøy (5,920195; 59,203425) til et punkt i havet nord på lokaliteten Lyregrunnen (5,714634; 59,222633) og videre til Søre Våga på Austre Bokn (5,504583; 59,220657). I Boknasundet med en rett linje fra Aksdalsneset sør på Austre Bokn (5,485008; 59,208315) til Sandvikskjeret på Vestre Bokn (5,470683; 59,202835).

I vedlagte kart er bekjempelsessonen merket med rødt, mens overvåkningssonen er merket med gult.

Forskriften omfatter også slakterier, tilvirningsanlegg og notvaskerier utenfor kontrollområdet som håndterer akvakulturdyr, produkter av akvakulturdyr og utstyr fra anlegg i bekjempelsessonen.

§ 3. Definisjoner

I forskriften menes med:

Akvakulturdyr: Vannlevende dyr, inkludert kjønnsprodukter, hvile- og forplantningsstadier, unntatt sjøpattedyr, som kommer fra eller er ment for akvakulturanlegg.

Fisk: Enhver laksefisk og marin fisk uansett utviklingsstadium.

ILA (infeksiøs lakseanemi): Virussykdom forårsaket av en sykdomsfremkallende variant av ILA-virus (HPR deletert ILA-virus). ILA-virus er et akvatisk orthomyxovirus. ILA gir alvorlig sykdom og dødelighet hos atlantisk laks.

Laksefisk: Atlantisk laks (*Salmo salar*), ørret (*Salmo trutta*), regnbueørret (*Oncorhynchus mykiss*) og røye (*Salvelinus alpinus*).

Kontrollområde: Et avgrenset geografisk område bestående av bekjempelsessone og overvåkningssone opprettet som ledd i forebygging, begrensning og bekjempelse av ILA, hvor det gjelder særskilte tiltak, forbud eller påbud.

Kapittel II. Tiltak i bekjempelsessonen

§ 4. Overføring av akvakulturdyr inn i og ut av bekjempelsessonen

Det er forbudt å sette ut akvakulturdyr i bekjempelsessonen. Mattilsynet kan gjøre unntak for utsett av renseskisk.

Det er forbudt å føre akvakulturdyr fra anlegg i bekjempelsessonen ut av bekjempelsessonen uten tillatelse fra Mattilsynet. Forbudet gjelder også føring av akvakulturdyr til slakteri eller tilvirkingsanlegg.

§ 5. Tiltak overfor akvakulturanlegg med laksefisk i bekjempelsessonen

Anlegg med laksefisk i sjø skal oversende ukentlige lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på merdivå til Mattilsynet.

Anlegg med laksefisk i sjø i skal føre registrer over besøk på anlegget og gi informasjon om smittestatus til alle besøkende som kan komme i kontakt med fisk og utstyr/materiale som kan overføre smitte.

Fisk fra anlegg med laksefisk i sjø med påvist eller grunn til mistanke om ILA skal slaktes eller destrueres innen en fastsatt frist i henhold til en individuell plan godkjent av Mattilsynet. Etter at anlegget er tømt for fisk skal det rengjøres og desinfiseres. Anlegget skal deretter brakklegges i minimum tre måneder.

Anlegg med laksefisk i sjø der ILA ikke er påvist skal, etter at det er tømt for fisk, rengjøres og desinfiseres.

Alle anlegg med laksefisk i sjø i bekjempelsessonen skal etter rengjøring/desinfeksjon gjennomføre felles brakklegging i minimum to måneder.

Etter at Mattilsynet har vurdert og skriftlig akseptert vask og desinfeksjon av anleggene til å være tilstrekkelig, kan brakkleggingstiden starte.

Anlegg med laksefisk i sjø må daglig føre skriftlige registreringer om gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 6. Rengjøring av nøter med mer fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen

Oppdrettsnøter fra anlegg innenfor bekjempelsessonen skal leveres til et notvaskeri som Mattilsynet tillater.

Nøter må være merket med navn på opprinnelseslokalitet og lokalitetsnummer.

Benyttes notvaskeri som ligger utenfor bekjempelsessonen skal det meldes fra til Mattilsynet minst to virkedager før nøter transporteres ut av bekjempelsessonen.

Transport av nøter til notvaskeri fra anlegg i bekjempelsessonen skal foregå i en lukket transport og langs en transportrute som på forhånd er godkjent av Mattilsynet.

Ved rengjøring og desinfeksjon av nøter fra anlegg innenfor bekjempelsessonen, skal alt avløpsvann samles opp og filtreres og desinfiseres før utslipp. Nøter fra bekjempelsessonen skal holdes atskilt fra nøter fra andre anlegg.

Oppdrettsbåter, fôrlåter, flyteringer og annet utstyr fra anlegg i bekjempelsessonen skal rengjøres og desinfiseres slik Mattilsynet bestemmer, før utstyret tas i bruk ved samme eller annen lokalitet.

Notvaskeri som skal vaske nøter fra bekjempelsessonen må daglig føre skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

§ 7. Tiltak overfor slakteri som skal slakte fisk fra bekjempelsessonen

Slakteri som skal slakte laksefisk fra bekjempelsessonen må ha godkjent avløpsbehandling, partikkelfelle og tilfredsstillende hygieniske rutiner samt føre daglige, skriftlige registreringer av gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene skal være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Fisk fra akvakulturanlegg i bekjempelsessonen tillates ikke plassert i slaktemerd ved mottak på slakteriet. Mattilsynet kan unntaksvis gi tillatelse til slik plassering.

Slakteri som slakter fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates ikke å motta fisk fra andre lokaliteter.

Etter at det er slaktet fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA, skal slakteriet rengjøres og desinfiseres før det igjen kan slaktes annen fisk ved slakteriet. Mattilsynet i distriktet der slakteriet ligger gir tillatelse til slakting etter rengjøring/desinfeksjon.

Ferdig slaktet fisk fra anlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates ikke ført ut av slakteriet til tilvirking uten at det er meldt fra til Mattilsynet minst to virkedager før overføring om hvilket tilvirkingsanlegg som er aktuell for mottak. Fisk fra lokalitet med påvist eller grunn til mistanke om ILA tillates kun overført til tilvirkingsanlegg med godkjent avløps- og avfallshåndtering. Tilvirkingsanlegget og Mattilsynet i mottakerdistriktet, skal ha mottatt melding om fiskens opphav før den ferdige slaktede fisken tillates overført til tilvirkingsanlegget.

§ 8. Tiltak ved transport i bekjempelsessonen

Transport av levende laksefisk som ikke skal til bestemmelsessted i bekjempelsessonen skal så vidt mulig gå utenom bekjempelsessonen. Transport av levende laksefisk i eller gjennom bekjempelsessonen skal godkjennes av Mattilsynet.

Ved smolttransport og transport av slaktefisk gjennom bekjempelsessonen skal Mattilsynet varsles på forhånd med opplysninger om navn på båt, passeringstidspunkt og leveringssted.

Brønnbåter som transporterer levende fisk fra akvakulturanlegg med påvist eller grunn til mistanke om ILA skal ikke ta andre transportoppdrag uten at det foreligger tillatelse fra Mattilsynet.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom bekjempelsessonen må daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i denne forskrift. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Det er forbudt for båter og andre transportmidler å ta inn transportvann, ballastvann eller lignende i bekjempelsessonen. Forbudet gjelder ikke for transportvann som tas inn ved lasting av slaktefisk i sonen.

Mattilsynet kan pålegge tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i bekjempelsessonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transport og levering av fôr til anlegg i bekjempelsessonen skal skje etter Mattilsynets anvisning.

Mattilsynets kan treffe tiltak overfor annen transport i bekjempelsessonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 9. Tiltak overfor annen virksomhet i bekjempelsessonen

Fangst og flytting av rensefisk er ikke tillatt i bekjempelsessonen.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i bekjempelsessonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel III. Tiltak i overvåkingssonen

§ 10. Tiltak overfor akvakulturanlegg med laksefisk i overvåkingssonen

Anlegg med laksefisk i sjø skal ukentlig oversende Mattilsynet lister som viser den daglige dødeligheten av fisk på merdnivå.

Anlegg med laksefisk i sjø skal minst ha månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte. Prøveuttak skal skje slik det fremgår av vedlegg 2 til forskriften.

§ 11. Tiltak ved transport i overvåkingssonen

Mattilsynet kan pålegge ytterligere tiltak overfor transportør som transporterer akvakulturdyr til eller fra anlegg i overvåkingssonen slik som krav om godkjent transportrute, lukket brønn, behandling av transportvann, avfallsbehandling, vask og desinfeksjon.

Transportør som transporterer akvakulturdyr gjennom overvåkingssonen skal daglig føre skriftlige registreringer over gjennomførte tiltak fastsatt i medhold av første ledd. Registreringene må være lett tilgjengelige slik at de kan forevises Mattilsynet ved inspeksjon.

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen transport i overvåkingssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

§ 12. Tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet i overvåkingssonen

Mattilsynet kan treffe tiltak overfor annen akvakulturrelatert virksomhet innenfor overvåkingssonen som kan innebære fare for smitteoverføring.

Kapittel IV. Kontrollområdets varighet

§ 13. Opphevelse av bekjempelsessonen

Etter at all laksefisk fra anleggene i bekjempelsessonen er slaktet ut, anlegg og utstyr forskriftsmessig rengjort og desinfisert, lokalitetene har gjennomført en samordnet brakklegging av bekjempelsessonen i minimum to måneder og anlegg der det er påvist ILA er brakklagt i minimum tre måneder, kan Mattilsynet vedta at bekjempelsessonen skal oppheves. Fra samme dato som bekjempelsessonen oppheves, innlemmes den i overvåkningssonen.

§ 14. Opphevelse av overvåkingssonen

Overvåkingssonen oppheves når det er gått to år siden bekjempelsessonen i kontrollområdet ble opphevet.

Kapittel V. Andre bestemmelser

§ 15. Tilsyn og vedtak

Mattilsynet fører tilsyn og fatter nødvendige enkeltvedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i og i medhold av denne forskriften i samsvar med matlovens § 23 om tilsyn og vedtak, og kan herunder treffe vedtak etter § 24 om særskilt smittesanering, § 25 om stenging og virksomhetskarantene og § 26 om tvangsmulkt.

§ 16. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 17. Straffebestemmelser

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til matloven § 28.

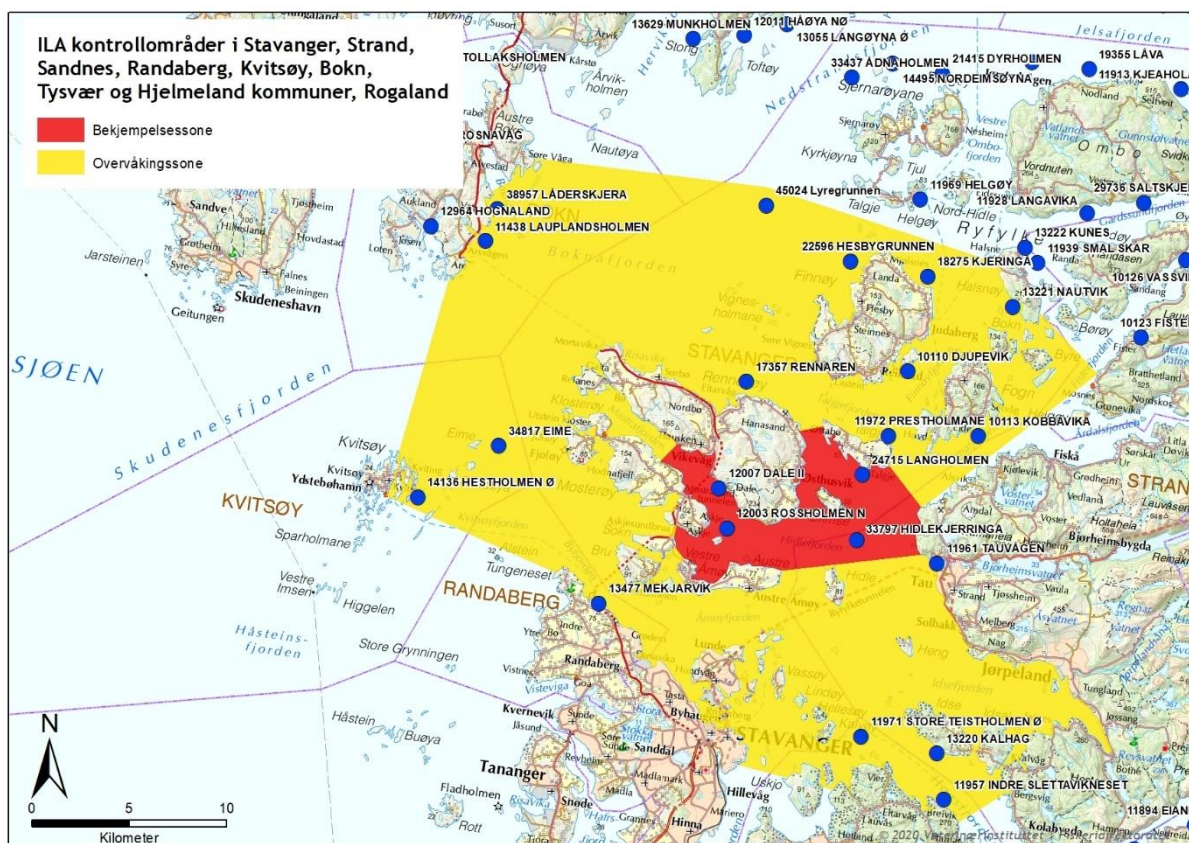
§ 18. Ikrafttredelse og varighet

Denne forskrift trer i kraft straks.

Forskriften oppheves automatisk to år etter fastsettelse av endringsforskrift som opphever bekjempelsessonen i samsvar med forskriftens § 13.

Vedlegg 1.

Kart over ILA-kontrollområde i Stavanger, Strand, Sandnes, Randaberg, Kvitøy, Bokn, Tysvær og Hjelmeland kommuner, Rogaland

Vedlegg 2:
Helsekontroller med prøveuttak for ILA i overvåkingssonen

Helsekontroller innenfor kontrollområder for ILA

Akvakulturdriftsforskriftens krav til risikobasert helsekontroll gjelder for alle akvakulturanlegg innenfor kontrollområdet. I forskrift om kontrollområde for ILA er det i tillegg stilt krav om månedlig helsekontroll med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte i akvakulturanlegg med laksefisk i overvåkingssonen.

Mattilsynet gjennomfører inspeksjoner med helsekontroller og prøveuttak for å avdekke eventuell ILA-smitte i akvakulturanlegg med laksefisk i bekjempelsessonen.

For god overvåking av smittsom sykdom skal oppdretter sikre at dødfisk plukkes daglig og gjennomgås. I tillegg er akvakulturdriftsforskriften § 13 og § 14 om helsekontroll og varsling en nødvendig del av overvåkingen av smittsom sykdom.

Hvis dødeligheten øker eller det er annen grunn til mistanke om sykdom skal helsekontroll gjennomføres uten unødig opphold for å avklare årsaksforhold, jf. akvakulturdriftsforskriften § 13. Ved uavklart forøket dødelighet eller dersom det er fisk med typiske tegn på ILA ved det daglige dødfiskopptaket, skal Mattilsynet umiddelbart varsles, jf. matlovens § 19 og akvakulturdriftsforskriftens § 14.

Månedlig helsekontroll med prøveuttak for ILA i overvåkingssonen

Den månedlige helsekontrollen med prøveuttak egnet til å avdekke eventuell ILA-smitte i anlegg innenfor overvåkingssonen skal gjennomføres av veterinær eller fiskehelsebiolog.

Utvalg av fisk og prøveuttak

Prøvene for ILA-overvåking skal tas fra syk og svak fisk, svimere som har vokst normalt eller fra «litt rufsete fisk», men ikke fra taperfisk med mindre disse har tegn på ILA. Det skal ikke velges ut fisk for prøvetaking samtidig med at det pågår fôring. Et alternativ, men som innebærer at prøveuttaket er mindre risikobasert, kan være å prøveta fersk dødfisk.

Ved den månedlige helsekontrollen skal det tas ut prøver av hjerteventrikkel og midtnyre av minimum 10 fisk. Hjerteventrikkel som inneholder endotel/hjerteklaffer skal inngå i prøven. Prøver av hjerte og nyre legges på glass med RNAlater® for virusundersøkelse, ett glass for hver fisk.

Overvåkingen kan styrkes ytterligere ved at personell ved anlegget som har kompetanse på å prøveta fisk, fortløpende tar ut supplerende prøver av midtnyre og hjerteventrikkel. Dette er ikke et absolutt krav og prøvene kan ikke erstatte de 10 månedlige prøvene som skal tas ut av veterinær eller fiskehelsebiolog.

Innsending av prøver til utpekt laboratorium eller Veterinærinstituttet

Så snart som praktisk mulig etter at prøvene er tatt skal prøvene sendes til utpekt laboratorium eller til Veterinærinstituttet for RT-qPCR-analyse for ILAV.

Hovedregelen er innsending av prøver enten samme dag som prøvene tas eller dagen etter. Prøver som er tatt på torsdag eller fredag sendes inn rett over helgen. Det er viktig å unngå at prøver er under forsendelse i løpet av en helg.

Prøvene skal lagres i kjøleskap i tidsrommet mellom prøveuttak og innsending til laboratorium. Prøvene pakkes med kjøleelement og sendes som ekspress over natt.